

Izveštaj sa javnih rasprava u vezi sa Nacrtom Odluke o budžetu Opštine Bar za 2025. godinu (u dijelu tekućeg budžeta)

Odlukom o utvrđivanju Nacrta Odluke o budžetu Opštine Bar za 2025. godinu, Predsjednik opštine utvrdio je Nacrt Odluke o budžetu Opštine Bar za 2025. godinu, u trajanju od 15 dana, počev od 12.11.2024. godine.

U skladu sa Odlukom o učešću lokalnog stanovništva u vršenju javnih poslova („Sl.list CG-opštinski propisi“, br. 24/21 od 28.07.2021.g.), Nacrt Odluke o budžetu Opštine Bar za 2025.g. dostavljen je svim mjesnim zajednicama i objavljen na zvaničnom sajtu Opštine Bar www.bar.me.

Na održanim javnim raspravama predstavnici Sekretarijata za finansije i Sekretarijata za imovinu i investicije dali su detaljne informacije, komentare i objašnjenja u vezi sa metodologijom izrade i planiranja budžeta. Takođe su dali i usmene odgovore na sva postavljena pitanja na javnim raspravama.

Od ukupnog broja ljudi koji su prisustvovali na javnim raspravama, a koji iznosi 106, njih 57 je popunilo evaluacionih listiće.

Na prvo pitanje da ocjene učešće na javnoj raspravi 50 učesnika je ocijenilo kao pozitivno iskustvo, jedan negativno, dok se 6 učesnika nije izjasnilo.

Na pitanje da li je rasprava prema njihovom mišljenju organizovana na odgovarajući način, 44 učesnika je pozitivno odgovorio, pet negativno, tri „ne znam“, dok se 5 učesnika nije izjasnilo.

Najčešće primjedbe oko organizacije ili sadržaja javne rasprave odnosile su se na:

termine za javne rasprave, slabu informisanost građana, kratki vremenski interval održavanja istih u određenim mjesnim zajednicama, kao i na preobimnost tema koje su bile predmet javne rasprave.

Na pitanje da li smatraju da će predlozi sa javnih rasprava uticati na predlog Odluke, 29 učesnika je odgovorilo pozitivno, 8 negativno, 14 je odgovorilo da ne zna, dok se 6 nisu izjasnila.

Što se tiče kvaliteta ocijenjen je sa prosječnom ocjenom 4,27, dok je uspješnost javne rasprave ocijenjena prosječnom ocjenom 4,04.

Javna rasprava održana je po sljedećem rasporedu:

Red. br.	Naziv Mjesne zajednice	Datum održavanja	Vrijeme održavanja	Mjesto održavanja
1.	Za građane: MZ „Ostros“ i MZ „Šestani“	20.11.2024.g. /srijeda/	od 10:00 h do 11:30 h	Prostorije MZ „Ostros“ - Ostros
2.	Za građane: MZ „Crmnica“	20.11.2024.g. /srijeda/	od 13:00 h do 14:30 h	Prostorije MZ „Crmnica“ - Virpazar
3.	Za građane: MZ „Spič“- Sutomore	22.11.2024.g. /petak/	od 16:00 h do 17:30 h	Prostorije MZ „Spič“ - Sutomore
4.	Za građane: MZ „Mrkojevići“ - Pečurice	22.11.2024.g. /petak/	od 18:00 h do 19:30 h	Prostorije OŠ „Mrkojevići“ - Pečurice

5.	Za građane: MZ „Bar I“, MZ „Bar II“ MZ „Bar III“, MZ „Bar IV“, MZ „Bar V“, MZ „Stari Bar“ i MZ „Šušanj“	25.11.2024.g. /ponedeljak/	od 11:00 h do 12:30 h	Sala SO Bar
6.	Stručna javna rasprava	26.11.2024.g. /utorak/	od 11:00 h do 12:30 h	Sala SO Bar

PITANJA IZ DIJELA TEKUĆEG BUDŽETA:

I MZ „Ostros“ i MZ „Šestani“ (20.11.2024.g. od 10:00 h do 11:30 h)

- Bećir Berjašević

PREDLOG:

Da se jasno precizira iznos sredstva za prolazak kroz tunel „Sozina“ po mjesnim zajednicama kojima pripada ovo pravo.

- Dragan Vukmarković

PREDLOG:

Da se javne rasprave održavaju naizmjenično, tj. jedne godine u MZ „Ostros“, a druge u MZ „Šestani“.

- Džemal Hodžić

PREDLOG:

Da se se utvrde jasni kriterijumi za dodjelu sredstva za prolazak kroz tunel „Sozina“ kako bi pravo ostvarivali ljudi koji imaju stvarnu potrebu.

- Jozo Lukić

PREDLOG:

Da se uvećaju sredstva za prolazak kroz tunel „Sozina“ za MZ „Šestani“ na 10.000,00 €, s obzirom da je sve veći broj zahtjeva.

- Saljo Dodić

PREDLOG:

Da se budžetom opredijele sredstva za islamsku zajednicu Ostros kao što se obezbjeđuju svim ostalim vjerskim zajednicama.

- Fadil Bracić

PREDLOG:

Da se jasno precizira iznos sredstva za prolazak kroz tunel „Sozina“ i kriterijumi raspodjele istih.

ODGOVOR:

U budžetu Opštine Bar za 2025. godinu planirana su sredstva za prolazak kroz tunel „Sozina“ u iznosu od 110.000,00 €, od čega se 100.000,00 € odnosi za MZ „Crmnica“, 8.000,00 € za MZ „Šestani“ i 2.000,00 € za MZ „Ostros“. Predmetna sredstva se uplaćuju mjesnoj zajednici koja treba da utvrdi kriterijume na osnovu kojih odobrava ista korisnicima. Predlog da i mjesne zajednice Ostros i Šestani donesu odluke o kriterijumima i pravima za raspodjelu navedenih sredstava po principu kako je to urađeno u MZ „Crmnica“.

II MZ „Crmnica“ (20.11.2024.g. u od 13:00 h do 14:30 h)

- Nevenka Plantak

PREDLOG:

Da se u okviru sredstava za poljoprivredu planiraju sredstva i za pomoć pčelarima uslijed elementarnih nepogoda.

- Milo Đalac

PREDLOG:

Da se kod Sekretarijata za privredu dopuni program koji se odnosi na podsticaje za poljoprivredu, kako bi se uključilo i stočarstvo za dodjelu subvencija.

- Ilija Klisić

PREDLOG:

Da se za vinogradarstvo planiraju sredstva za vanredne situacije.

III MZ „Spič“- Sutomore (22.11.2024.g. od 16:00 h do 17:30 h)

- Milan Čakalović

PREDLOG:

Da se od transfera za klub Mornar izdvoji dio sredstva da se naprave sportske teretane po Opštini Bar za sve građane, a prvenstveno za omladinu.

- Zoran Zec, Momčilo Šćekić, Branko Bulatović

PREDLOG:

Obzirom da se na teritoriji ove mjesne zajednice nalaze dva kamenoloma koja otežavaju uslove života, proizvode ogromnu buku i prašinu čime stvaraju dodatne probleme za pružanje turističkih usluga, a u slučaju većeg nevremena mogu ugroziti objekte i imovinu mještana, predlog je da se ukoliko nije moguće staviti moratorijum na rad istih, donese odluka o zabrani izvođenja radova tokom ljetnje turističke sezone, na način kao što se donosi odluka o zabrani izvođenja građevinskih radova.

ODGOVOR:

Skupština opštine Bar na sjednici održanoj dana 02.02.2022. godine donijela je Zaključak br. 030-016/22-60 kojim zauzima negativan stav prema davanju novih koncesija za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralnih sirovina na teritoriji Opštine Bar.

IV MZ „Mrkojevići“ - Pečurice (22.11.2024.g. od 18:00 h do 19:30 h)

- Omer Vukić

PITANJE:

Koliko je bilo zahtjeva i koliko je sredstava utrošeno za direktne podsticaje poljoprivredi?

ODGOVOR:

Sekretarijatu za privredu je podnijeto 207 zahtjeva za direktne podsticaje poljoprivredi, a po ovom osnovu na dan 18.11.2024. godine isplaćeno je 129.042,15 €.

V MZ „Bar I“, MZ „Bar II“, MZ „Bar III“, MZ „Bar IV“, MZ „Bar V“, MZ „Stari Bar“ i MZ „Šušanj“ (25.11.2024.g. od 11:00 h do 12:30 h)

- Nije bilo pitanja iz dijela tekućeg budžeta.

VI STRUČNA JAVNA RASPRAVA (26.11.2024.g. od 11:00 h do 12:30 h)

- Veselin Joketić i Slavko Vučićević

KOMENTAR:

Pohvalno je što se iz godinu u godinu obezbjeđuju sve veća sredstva za nevladine organizacije i što se velika pažnja poklanja socijalnom programu kroz realizaciju brojnih akcionih planova.

- **Neđeljko Đurović**

PITANJE:

Ispred Savjeta Radio Bara, a vezi člana 49 stav 3 Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama predloženo je da se ispoštuje zakonska odredba i da se sredstva Radio Baru uvećaju sa 360.000,00 € na 528.000,00 €. Predmetni zakon je izazvao nedoumice, ali na insistiranje emitera Ministarstvo kulture i medija im je dostavilo mišljenje kojim se razrešavaju navedene nejasnoće, pa sugerišemo opštini da dotaciju planira u skladu sa dostavljenim tumačenjem. Naime, povećanjem sredstava omogućila bi se modernizacija opreme i unapređenje kvaliteta sadržaja koji ovaj emiter plasira, kao i podmlađivanje kadrova.

ODGOVOR:

Zakonom o audiovizuelnim medijskim uslugama definisano je u članu 49 stav 3 da se sredstva za finansiranje radio emitera obezbjeđuju u budžetu jedinice lokalne samouprave na način što se tekući budžet umanjuje za kapitalni budžet i otplatu duga. Dakle, ako bi doslovce primjenili ovaj član trebali bi od 22.974.000,00 € koliko iznosi tekući budžet da oduzmemo 40.450.000,00 € koliko iznosi kapitalni budžet i 2.700.000,00 € koliko iznosi otplata duga, što nas dovodi u minus. Sa druge strane primjena zakona je obavezna, dok tumačenja, mišljenja i preporuke nisu obavezujuće, a i nakon ovog tumačenja ostalo je nejasnoća u vezi sa primjenom predmetnog člana.

VII PRIMJEDBE I SUGESTIJE KOJE SU PRISTIGLE PUTEM POŠTE ILI ELEKTRONSKIM PUTEM:

- **DOO „KUĆA MASLINA“**

Predlog da se opredijele sredstva u znatno većem iznosu od onog koji je planiran Nacrtom Odluke o budžetu Opštine Bar za 2025. godinu i to u iznosu od 260.000,00 €.

- **MJESNA ZAJEDNICA ŠESTANI**

Predlog da se za subvencionirani prolaz kroz tunel „Sozina“ za građane mjesne zajednice „Šestani“ za narednu 2025. godinu opredijeli novčani iznos od 12.000,00 €.

Predlog da se opredijeli određeni iznos sredstava mjesnim zajednicama koje nemaju profesionalno zaposlenog sekretara, koji bi se namjenski koristio za naknadu licima koja ove poslove, za sada, obavljaju besplatno.

- **CARITAS**

Predlog da se sredstva za program Pomoć u kući za starije osobe i osobe sa invaliditetom za 2025. godinu planiraju budžetom na nivou od 16.000,00 €.

- **ŠAHOVSKI KLUB „MORNAR“**

Predlog da se u okviru potrošačke jedinice Sekretarijat za sport i mlade, u okviru stavke Ostali transferi, dodijele sredstva Šahovskom klubu „Mornar“ u iznosu od 25.000,00 € radi realizacije programa rada kluba za 2025. godinu.

ODGOVOR:

Planom budžeta za 2025. godinu predviđeno je 300.000,00 € za ostale klubove. Sredstva se raspodjeljuju po Konkursu koji će biti raspisan u skladu sa Odlukom o sufinansiranju sporta u roku od 30 dana od dana usvajanja Odluke o budžetu za tekuću godinu.

SEKRETARIJAT ZA FINANSIJE

Izvještaj o javnoj raspravi

u vezi sa Nacrtom Odluke o Budžetu Opštine Bar za 2025. godinu (u dijelu kapitalnog budžeta) i Nacrtom Programa uređenja prostora za 2025. godinu

Na svim održanim javnim raspravama sekretar Sekretarijata za imovinu i investicije Stefan Šušter podnio je uvodno izlaganje u odnosu na dvije tačke dnevnog reda i to Odluke o budžetu Opštine Bar za 2025. godinu u dijelu koji se odnosi na kapitalni budžet i Programa uređenja prostora Opštine Bar za 2025. godinu. U tom smislu, na samom početku iznio je strukturu prihoda kapitalnog budžeta ističući prije svega iznose planirane po osnovu naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta i prodaje nefinansijske imovine. Ukazao je na činjenicu da će sredstva prenesena iz prethodnog perioda iznositi 30.000.000€, uz obrazloženje da su akumulirana prije svega usljed naplate dospjelog potraživanja Opštine Bar prema DOO "Sonuba Montenegro", kao i usljed sporosti u sprovođenju administrativnih procedura u postupcima koji se vode pred nadležnim organima. Takođe, za određeni broj investicionih projekata ugovori o izvođenju radova zaključeni su u III i IV kvartalu tekuće godine, zbog čega se dio plaćanja po ispostavljenim situacijama očekuje tek u narednoj godini.

Izdaci kapitalnog budžeta projektovani su na iznos od 40.450.000€ od čega otplata dugoročnih kredita iznosi 2.700.000€. Kao najznačajnije stavke izdataka planiranih Programom uređenja i kapitalnim budžetom za 2024. godinu naveo je izgradnju lokalne putne mreže prevashodno na područjima detaljnih urbanističkih planova Ilino, Topolica III, Topolica IV i Topolica - Bjeliši, zatim podmorskog ispusta na Velikom pijesku, izradu projektno-tehničke dokumentacije za izgradnju nacionalnog akvatik centra i panoramske žičare Bar – Rumija – Skadarsko jezero kao i asfaltiranje puteva po mjesnim zajednicama. Takođe, značajna sredstva planirana su za nabavku opreme i sredstava za unaprjeđenje medicinskih i komunalnih usluga na teritoriji opštine Bar.

Od projekata koji se realizuju u saradnji sa Vladom Crne Gore i državnim institucijama izdvojio je završetak planiranih radova na izgradnji Dnevnog centra za djecu sa smetanjama u razvoju i fiskulturne sale u MZ Mrkojevići, početak realizacije faze IV uređenja trga i obalne zone u Sutormu, rekonstrukciju regionalnih putnih pravaca Virpazar – Sutorman – Bar i Bar – Kamenički most – Vladimirske Krute, izgradnju i rekonstrukciju više saobraćajnica u Čanju, kao i početak radova na izgradnji dječijeg vrtića u Baru.

Osim navedenog, detaljno je obrazložio i ostale planirane investicije koje su od posebnog značaja za svaku mjesnu zajednicu pojedinačno.

Javna rasprava za građane MZ Ostros i MZ Šestani organizovana u srijedu 20.11.2024. godine u prostorijama MZ "Ostros" sa početkom u 10:00h

Bećir Berjašević:

- U Programu uređenja prostora i kapitalnom budžetu Opštine Bar nisu definisani konkretni putni pravci koji će biti asfaltirani u MZ Ostros kao ni dionice na kojima će biti urađena javna rasvjeta, tako da nemamo informaciju o prioritetima za narednu godinu.
- Prioritet za izradu putne infrastrukture treba dati onim dionicama gdje su mještani prikupili određena finansijska sredstva kao učešće u realizaciji tih investicija.
- Budući da su mještani informisani da je granični prelaz Ckla sa albanske strane u fazi izrade, predložio je da se za narednu godinu planira izrada pristupnog puta sa naše strane.
- U MZ Ostros najviše zahtjeva se odnosi na izradu putne infrastrukture. Rješavanje problema vodosnabdijevanja je više puta bilo planirano Programom uređenja prostora, međutim po svemu sudeći od toga nema ništa.

- Postavio je pitanje kada se očekuje rekonstrukcija objekta u Ostrosu s obzirom da se ova investicija već tri godine provlači kroz budžet Opštine.
- Ukazao je na potrebu za nabavkom jednog vozila koje bi se koristilo u medicinske svrhe i jednog vozila za prevoz učenika. Takođe, potrebno je izgraditi ili na drugi način obezbjediti ambulantu u cilju obezbjeđivanja kakve takve zdravstvene zaštite mještana i posjetioca ovog kraja.
- Tražio je pojašnjenje pojedinih stavki iz nacrtu Programa uređenja prostora poput revalorizacije centra Ostrosa, izrade potpornih zidova i adaptacije prostorija mjesne zajednice.
- Istakao je da će primjedbe, predloge i sugestije koje se odnose na MZ Ostros dostaviti Opštini Bar pisanim putem.

Dragan Vukmarković:

- Predložio je da se organizuje posebna javna rasprava za MZ Šestani ili da se uvede pravilo naizmjeničnog održavanja javnih rasprava – jedne godine u Šestanima, a druge godine u Ostrosu.
- Izrazio je zadovoljstvo u odnosu na realizovane radove na prostoru Gornjih Šestana čime su obezbjeđeni bolji uslovi za povratak ljudi na svoja seoska imanja.
- Jedan od većih problema predstavlja nedostatak telekomunikacionog signala u Gornjim i Donjim Šestanima. Mještani su se više puta obraćali operatorima u Crnoj Gori, ali ovaj problem još uvijek nije riješen. Tražio je da Opština Bar kao institucija pomogne u komunikaciji sa državnim i privrednim subjektima u cilju obezbjeđivanja internet signala.
- Postavio je pitanje da li će se raditi projektno-tehnička dokumentacija za izgradnju žičare Bar – Rumija – Skadarsko jezero.

Džemal Hodžić:

- Ukazao je na potrebu saniranja štete na putu koja je nastala usljed nedavne elementarne nepogode i postavio pitanje da li se ovi radovi mogu izvesti sljedeće godine.

Hamdija Ljubanović:

- Istakao je da su mještani u selu Ckla prikupili dio sredstava za proširenje puta i postavio pitanje da li mogu računati na doprinos Opštine Bar u vidu građevinskog materijala.

Muzafer Kolić:

- Prioritet za narednu godinu predstavlja proširenje i izrada puta od Mandžurića do Ckla odnosno do granice sa Albanijom.
- Saobraćajne nezgode na dionici puta kroz Stegvaš su učestale usljed lošeg stanja putne infrastrukture zbog čega je neophodno barem postaviti odgovarajuću saobraćajnu opremu i signalizaciju. Bez obzira što je u pitanju državni put Opština Bar treba da se uključi u rješavanje ovog problema
- Predložio je da se utvrde cjelovite dionice puteva koji će biti asfaltirani i da se prekine sa praksom krpjenja djelova kolovoza jer se time problem ne rješava na adekvatan način.

Na postavljena pitanja, iskazane primjedbe i date predloge odgovor je dao sekretar Sekretarijata za imovinu i investicije Stefan Šušter:

- U ranijem periodu radovi na asfaltiranju puteva realizovani su nakon usaglašavanja prioriteta sa predstavnicima mjesnih zajednica. S tim u vezi, predložio je da se organizuje sastanak na kojem bi se za narednu godinu utvrdilo nekoliko prioriternih investicija na ovom području. Ove godine je uloženo preko 100.000€ na području Ostrosa u vidu građevinskog materijala i radova na asfaltiranju.
- Opština Bar podržava inicijative mještana koje se odnose na zajedničko finansiranje radova na asfaltiranju puteva i prihvata predlog da te dionice budu prioritet u narednom periodu.
- Od strane Ministarstva zdravlja do sada nisu upućivane bilo kakve inicijative ili predlozi za sufinansiranje radova na rekonstrukciji objekta ambulante. Ukoliko takva inicijativa stigne Opština Bar će prihvatiti učešće u sufinansiranju, kao što je to bio slučaj i u prethodnom periodu.
- Tenderski postupak za nabavku AB stubova javne rasvjete je pokrenut, a nakon odabira najpovoljnijeg ponuđača dio radova će biti realizovan i na ovom prostoru u skladu sa dogovorenim prioritetima.
- Opština Bar će razmotriti načine pružanja institucionalne pomoći u cilju obezbjeđivanja telekomunikacione infrastrukture u MZ Šestani. Međutim, mogućnosti Opštine su ograničene budući da radovi na toj vrsti infrastrukture nisu u njenoj nadležnosti. Mještani moraju prethodno uputiti obrazloženi zahtjev nadležnom sekretarijatu.
- Opština Bar će narednih dana raspisati tender za izradu studije izvodljivosti za izgradnju žičare Bar – Rumija – Skadarsko jezero, a u narednoj godini planirana je izrada projektno-tehničke dokumentacije. U tom smislu već postoji komunikacija sa renomiranim partnerom iz inostranstva kojem je ovaj investicioni projekat posebno interesantan i izazovan, budući da nema slučaja da jedna žičara spaja more i jezero.
- Odmah nakon oštećenja puta u Murićima inženjeri Sekretarijata za imovinu i zastupanje su obišli teren i skenirali stanje kolovoza. Ubrzo je raspisan tender za izvođenje radova na iznos od 25.000€ za sanaciju vodoispusta koji se nalazi u fazi ocjene i vrednovanja ponuda. Tek nakon realizacije ovih radova može se pristupiti asfaltiranju predmetne dionice.
- Put od Mandžurića do Ckla je dužine oko 5km, tako da bi rekonstrukcija u cijeloj dužini iziskivala velika finansijska sredstva. S tim u vezi, može se razmotriti opcija da u narednoj godini izvršimo mjestimična proširenja i adaptaciju djelova ove dionice.

Javna rasprava za građane MZ Crmnica organizovana u srijedu 20.11.2024. godine u prostorijama MZ "Crmnica" sa početkom u 13:00h

Nevenka Plantak:

- Pohvalila je tekst Nacrta budžeta Opštine Bar za 2025. godinu, ističući da je veoma dobro koncipiran i da predstavlja školski primjer izrade jednog budžetskog dokumenta.
- Iskazala je nezadovoljstvo mještana izgledom Virpazara, potencirajući problem privremenih objekata, saobraćajnih gužvi i nedostatka parkinga.
- Ukazala je na dugogodišnje zahtjeve mještana koji se odnose na izradu javne rasvjete kod restorana "Crmnica" i predložila da se realizacija ovih radova planira u narednoj godini kako bi se povećala bezbjednost pješaka prije svega djece tokom školske godine.
- Istakla je veoma loše stanje puta na dionici od ambulante do željezničke stanice i konstatovala da je krajnje vrijeme da se ista sanira.

Milo Đalac:

- Postavio je pitanje u čijoj je nadležnosti i odgovornosti prostor Crmnice. Ako je u nadležnosti nacionalnog parka, kao što je to više puta isticano, onda ovakve rasprave nemaju nikakvog efekta. Mještani svoje zahtjeve treba da upute nacionalnim parkovima i drugim državnim organima, jer Opština Bar ionako ne prihoduje skoro ništa sa ovog područja.

Ilija Klisić:

- Radovi na putu od Virpazara prema Limljanima nisu urađeni kvalitetno. Tražio je da se izvrši kontrola izvedenih radova kako u dijelu količina, tako i u dijelu kvaliteta. Nelogično je da vrijednost izvedenih radova iznosi 100.000€, kako je to rečeno mještanima. Takođe, na ovim radovima nije vršen stručni nadzor, pa sumnjamo da je dio ovih sredstava usmjeren za radove u drugom selu.
- Mještani Limljana su preko mjesne zajednice uputili zahtjev Opštini Bar za asfaltiranje oko 1.200m² puta u ovom selu, međutim odgovor još uvijek nije stigao. Postavio je pitanje da li je neko od nadležnih izlazio na teren i procijenio opravdanost realizacije ovih radova.
- Tražio je da se za popravku i adaptaciju puta prema Limljanima obezbijede sredstva u budžetu Opštine Bar za 2025. godinu, ali ne u dijelu sredstava koji se opredjeljuju mjesnim zajednicama već kao posebna investicija. U pojedinim crmničkim selima asfaltirani su putevi praktično do kućnih vrata, dok je glavni putni pravac koji vezuje Virpazar sa dva crmnička sela u veoma lošem stanju.
- U jednom dijelu ovog puta izvedeni su radovi na izradi potpornog zida, ali bez izrade temeljnih stopa što može dovesti do njegovog urušavanja. Osim toga, nakon izrade zida nasut je tampon bez izvođenja asfaltnih radova, pa postoji bojazan da će veća vozila vrlo brzo ponovo oštetiti ovu dionicu.
- U Limljanima su u prethodnom periodu urađene kaptaze na dva vodoizvorišta, ali radovi još uvijek nisu privedeni kraju. Potrebno je izvršiti još neke građevinske zahvate, pa je predložio da se isti planiraju u narednoj godini kako bi se ove kaptaze stavile u funkciju.
- Predložio je da se u Virpazaru napravi Kuća vina u kojoj bi svoje proizvode izlagali svi vinari sa područja Crmnice.

Ilija Marković:

- Obimni materijal koji je predmet ove javne rasprave mjesna zajednica je dobila tek dan ranije, tako da nije moguće na kvalitetan način pripemiti predloge i sugestije na isti. Neozbiljno je da se rasprave organizuju na ovaj način. Potrebno je da se mjesna zajednica obavijesti makar nedelju dana ranije.

Na postavljena pitanja, iskazane primjedbe i date predloge odgovor je dao sekretar Sekretarijata za imovinu i investicije Stefan Šušter:

- Ove godine su samo na prostoru MZ Crmnica finansirani radovi u vrijednosti od oko milion eura, i to u selima Brčeli, Utrg, Orahovo, Limljani, Seoca, Gluhi Do, Podgor, Tomići, Komarno, Brijege, Godinje i dr. Sa ovim aktivnostima nastaviće se i u narednoj godini.
- Radovi na asfaltiranju puteva po mjesnim zajednicama izvode se na osnovu prethodno sprovedenih tenderskih procedura u skladu sa zakonom. Opština Bar zaključuje ugovor o izvođenju sa najpovoljnijim ponuđačem koji mora da ispunjava sve propisane uslove. Osim toga, Opština Bar obavezno zaključuje i ugovor za vršenje stručnog nadzora, tako da je odgovornost za izvedene radove prevashodno na ovim privrednim subjektima koji za kvalitet istih garantuju ne samo svojim profesionalnim licencama, već i krivičnom odgovornošću.
- Prioritetni radovi na asfaltiranju puteva, izradi javne rasvjete i seoskom infrastrukturom utvrdiće se nakon usaglašavanja sa predstavnicima ove mjesne zajednice.

Javna rasprava za građane MZ "Spič" – Sutomore organizovana u petak 22.11.2024. godine u prostorijama ove mjesne zajednice sa početkom u 18:00h

Danilo Gvozdrenović:

- Tražio je pojašnjenje oznaka za putne pravce u Sutomoru koji su navedeni u Programu uređenja, a čija je izgradnja odnosno rekonstrukcija planirana u narednoj godini.
- Planirana sredstva od urbane sanacije su 70 puta manja od planirane naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, iako je podnijeto oko 10.000 zahtjeva za legalizaciju bespravnih objekata. Iznos naknade za urbanu sanaciju i komunalno opremanje građevinskog zemljišta koji se obračunava po m² je isti, iako u neformalnim naseljima gdje postoji veliki broj bespravnih objekata Opština ne može da izgradi kompletnu lokalnu infrastrukturu, zbog načina na koji su građeni objekti u privatnoj svojini. Treba smanjiti iznos naknade za urbanu sanaciju kako bi se stekli uslovi da je građani plaćaju i tako povećaju prihod Opštine po ovom osnovu.
- U prethodnom periodu uloženo je dosta na prostoru MZ "Spič" i sa nivoa države i sa lokalnog nivoa, međutim postoji više zrelih projekata čija realizacija još uvijek čeka.
- Izgradnja podvožnjaka ispod šina kod željezničke stanice predstavlja jedan od zrelih investicionih projekata jer je građevinska dozvola izdata još prije 7 godina. Građani naselja koje gravitira ovom prostoru su podnijeli inicijativu nadležnom sekretarijatu za izgradnju predmetnog objekta.
- Za projekat izgradnje marine odnosno privezišta je takođe izdata građevinska dozvola, a vrijednost radova je bila procijenjena na oko 3 mil. eura.
- Potrebno je uraditi šetalište kod Golog brda. Prilikom izvođenja radova na hidrotehničkim instalacijama postojeći put je proširen što treba iskoristiti da se spoje plaže Štrbine i Maljevik sa šetališnom zonom u Sutomoru.
- U naselju Pobrđe prilikom radova na rekonstrukciji ulice postavljena je fekalna kanalizaciona cijev, međutim broj priključaka je veoma mali. Potrebno je u saradnji sa DOO "ViK" riješiti ovaj problem na adekvatan način.
- Istakao je problem saobraćajnog kolapsa u Sutomoru. Detaljnim planom su predviđena dva podzemna prolaza ispod jadranske magistrale. Na postojećoj pasareli se mogu ugraditi liftovi, što ne bi iziskivalo značajnija finansijska sredstva.
- Željeznička stanica je potpuno zapuštena. Potrebno je u saradnji sa Morskim dobrom i ŽICG pristupiti uređenju ovog objekta.
- Nedostatak parking prostora se može dijelom riješiti iskorišćavanjem džepova na javnim površinama kojih u Sutomoru ima na nekoliko lokacija.
- Izgradnja kolektora za prečišćavanje otpadnih voda predstavlja jedan od značajnijih projekata koji između ostalog omogućava proizvodnju tehničke vode koja se može dalje komercijalizovati. S obzirom da je idejno rješenje urađeno, predložio je da izgradnja istog bude planirana Programom uređenja prostora i kapitalnim budžetom Opštine Bar.

Zorica Krsmanović:

- Postavila je pitanje šta je konkretno planirano u vezi uređenja Golog brda odnosno na osnovu koje tehničke dokumentacije.
- Da li je u postupku legalizacije objekata Opština Bar prodala neku parcelu u Đuričinim vodama. Ovaj prostor je razrađen detaljnim planskim dokumentom, urbanističke parcele su definisane, ljudi su izgradili objekte, tako da postoji pravni osnov da se te parcele u svojini Opštine prodaju ili daju u zakup. Nejasno je zbog čega je nadležni sekretarijat zauzeo stav da Opština Bar ne treba da ulazi u postupak prodaje ovih parcela.
- U Njegoševoj ulici su izgrađeni legalni objekti čiji su vlasnici uglavnom mještani koji ovdje žive tokom cijele godine. S tim u vezi, postavila je pitanje da li se mogu izgraditi trotoari barem sa jedne strane ove ulice.

- Ukazala je na neophodnost izgradnje dijela ulica planiranih DUP-om "Zelen".
- Saobraćajni kaos može se riješiti iskorišćavanjem dijela javnih površina odnosno uvođenjem jednosmjernih ulica.
- Istakla je da u Sutomoru postoji veoma mali broj kanti za smeće zbog čega se stvara veliki komunalni nered naročito tokom ljetnjih mjeseci.
- Sportski tereni ili igrališta koja su neophodna građanima Sutomora mogu se izvesti na osnovu odluke predsjednika o izgradnji objekata od opšteg interesa.

Milena Božović:

- Ukazala je na neohodnost realizacije nekoliko investicionih projekata kao što je izgradnja kapele, izmještanje autobuske stanice i kanalisanje Suvog potoka.
- Napomenula je da je zbog udara talasa dio ploča na novom trgu oštećen.
- Plaža iza Golog brda je veoma posjećena, a prilaz je izrazito nebezbedan naročito za djecu. Potrebno je urgentno postaviti zaštitnu ogradu.

Zoran Zec:

- Planirana je realizacija više projekata u Čanju, što je do sada bila rijetkost.
- Postavio je pitanje postoji li projekat i dozvola za izgradnju "Ulice 1" za faze I i II u Čanju.
- Da li je Opština Bar prihodovala neka sredstva po osnovu izgradnje velikog objekta "Amma resort"-a.
- Projekat izgradnje šetališta Lungo mare u Čanju se ne može realizovati sve dok se ne izgrade pristupne saobraćajnice, jer će u suprotnom mještanima biti onemogućen prilaz stambenim objektima.
- Naselja Mišići i Đurmani nemaju riješeno pitanje vodosnabdijevanja, iako su to najstarija naselja u MZ "Spič".
- Atmosferska kanalizacija u Čanju takođe nije riješena adekvatno i spojena je u fekalni kolektor. Ako se objekat "Amma resort"-a bude priključio na isti kolektor cijeli Čanj će plivati u fekalijama.
- Ukazao je na veliki problem izlivanja voda iz kamenoloma koja zajedno sa otpadnim materijalom prolazi iza Biserne obale i izliva se direktno u more.

Momčilo Šćekić:

- Potrebno je provjeriti ispravnost vode iz bunara iz kojih se mještani snabdijevaju, budući da je problem virusnih infekcija u ljetnjim mjesecima najizraženiji u Čanju.
- U Čanju 2 su građani podigli zidove duž puta zbog čega je onemogućen prilaz turističkih autobusa. Zahtjevi za rješavanje ovog problema podnošeni su tri puta i potrebno je da nadležni organi konačno utvrde na kojim mjestima je izvršena uzurpacija i da se taj problem riješi.
- Autobusi ne saobraćaju do Čanja jer je uključenje prema Budvi praktično nemoguće, naročito tokom ljetnjih saobraćajnih gužvi. S tim u vezi, potrebno je napraviti treću traku u Mišićima.
- U Čanju nema Doma zdravlja, što predstavlja veliki problem za mještane i turiste.

Dragan Vukmarković:

- Mještani naselja Brca podnijeli su zahtjev za uređenje puta od željezničkog mosta do "Tri duda" u dužini od 250-300m. Predložio je da se ova investicija uvrsti u Program uređenja i budžet Opštine za narednu godinu.
- Ukazao je na nedostatak putokaznih tabli za Sutomore.
- Postavio je pitanje šta je sa najavljenom elektrifikacijom puta od Kufina do Sutomora.

Milan Čakalović:

- Ukazao je na nedostatak ulične rasvjete i adekvatne pješačke staze u naselju Brca, što predstavlja veliki bezbjednosni problem.
- Postavio je pitanje kako Opština namjerava da riješi problem autobuske stanice i pijace u Sutomoru. Predložio je da se prostor pijace uradi po španskom modelu sa zatvorenim spoljašnjim zidovima.
- Predložio je da se zajedno sa projektom žičare Bar – Rumija – Skadarsko jezero uradi i projekat žičare Brca – Sozina – Skadarsko jezero jer je ista planirana DUP-om "Brca". Ove trase bi se mogle spojiti u Virpazaru.
- Ukazao je na potrebu izrade projekta rekonstrukcije tvrđave "Tabija" i prilazne staze.
- Predložio je da se izdvoji dodatnih million eura za nabavku opreme i vozila za potrebe vatrogasne službe kao i izradu servisnih puteva za pristup opožarenom području.
- Istakao je da se na izvorištima vode hlora dodaje ručno, što može dovesti do mnogo veće koncentracije hlora u vodovodnoj mreži. Opština Bar treba da obezbijedi sredstva za nabavku adekvatne opreme kako bi se riješio ovaj problem.
- Predložio je da se umjesto velikih sredstava koja se odvajaju za FK "Mornar", dio usmjeri na izradu i uređenje teretana i igrališta na otvorenom.
- Predložio je nabavku specijalnog vozila za uklanjanje žvakaćih guma sa trotoara i pločnika.

Jelena Zorić:

- Postupak eksproprijacije zemljišta radi izgradnje saobraćajnice po DUP-u "Sutomore centar" traje predugo. Postavila je pitanje kada se može očekivati završetak predmetnog postupka.

Branko Bulatović:

- Veći dio projekata se prepisuje i postavlja se pitanje svrsishodnosti ovakvih rasprava.
- Građane ne interesuje ko je nadležan za rješavanje njihovih problema i Opština Bar mora da se stavi u službu svojih građana.
- Sutomore je u nemilosti Opštine Bar jer se novac usmjerava tamo gdje više odgovara političkoj strukturi na vlasti.
- Troškovi Opštine Bar su netransparentni, građani Sutomora nemaju informaciju o vrijednostima planiranih investicija.
- Ukazao je na problem velike prašine i buke koju stvara kamenolom, zbog čega je postavio pitanje može li se njihov rad zabraniti tokom turističke sezone, kao što je to slučaj sa građevinskim radovima.
- Tunel Đurmani nije osvijetljen, a istim prolaze pješaci i biciklisti.
- Suvi potok i put pored njega je neuređen i u veoma lošem stanju.
- U Sutomoru nema nijednog objekta namijenjenog razvoju kulture, razmotriti da se objekat škole adaptira za potrebe kulturnih dešavanja.
- Bivše podgoričko odmaralište je uništeno i predstavlja ruglo ovog grada. Predsjednik Opštine mora da se zauzme za rješavanje ovog problema.

Slavko Radosavović:

- Mještani naselja Mirošica II su bili u Opštinu Bar povodom rješavanja problema atmosferskih voda, kada je bilo rečeno da će inženjer izaći na teren da snimi situaciju. Postavio je pitanje kada se može očekivati rješavanje ovog problema.

Na postavljena pitanja, iskazane primjedbe i date predloge odgovor je dao sekretar Sekretarijata za imovinu i investicije Stefan Šušter:

- Prihodi po osnovu urbane sanacije se ostvaruju u veoma malom iznosu, jer su važećom odlukom predviđene iste cijene kao za komunalno opremanje građevinskog zemljišta. Većina građana koji su podnijeli zahtjev za legalizaciju objekata čeka donošenje novog zakona u nadi da će iznosi za legalizaciju njihovih objekata biti niže.
- U Programu uređenja prostora uvrštena je IV faza uređenja trga i obale u Sutomoru, čime se stvara pravni osnov da Opština Bar u narednoj godini opredjeli dio sredstava za ovaj projekat kao što je to bio slučaj sa prethodnim fazama.
- Do kraja godine ugovoriće se izrada idejnih rješenja rekonstrukcije puta od uključenja za tunel Sozina do Šušanja i od nadvožnjak u Baru do tunela Čafe, što predstavlja početak rješavanja saobraćajnog kolapsa na ovim dionicama. Takođe, Uprava za saobraćaj je planirala rekonstrukciju dijela magistralnog puta M-1 Kamenovo–Petrovac–Bar, a koji će biti finansiran dijelom sredstvima iz već ugovorenog kreditnog aranžmana Crne Gore sa EIB-om. Vrijednost projekta koji se odnosi na teritoriju opštine Bar još uvijek nije posebno utvrđen, a obaveza Uprave za saobraćaj je da do 24.07.2025. godine raspiše tenderske procedure.
- Podzemni prolaz u Sutomoru je uvršten u nacrt Programa uređenja, međutim postupak izmjena i dopuna DUP-a je još uvijek u toku.
- Shodno važećem DUP-u izgradnja javne garaže planirana je na lokaciji ispod pijace u Sutomoru, međutim predmetno zemljište je pod restitucijom, a završetak tog postupka je neizvjestan. Postoje određene parcele kod Golog brda i osnovne škole koje se mogu iskoristiti za uređenje parking prostora što neće zahtjevati velika finansijska ulaganja. Namjera je da se što više ovakvih prostora iskoristi za namjenu parkiranja.
- Još uvijek nemamo projektno – tehničku dokumentaciju za uređenje Golog brda. Ovaj projekat je kandidovan prema Morskom dobru, međutim još uvijek nismo dobili odgovor da li će biti realizovan.
- Budući da početak realizacije investicionih projekata zavisi od brojnih faktora kao što su tenderske procedure i postupci eksproprijacije, na koje lokalna uprava često ne može dominantno da utiče, Programom uređenja prostora planiran je veći broj projekata kako bi se stvorio pravni osnov za njihovu realizaciju ukoliko se tokom godine steknu zakonski i tehnički uslovi.
- Otvaranje ponuda za radove na rekonstrukciji ulice od pijace do šetališta trebalo bi da bude 9. decembra.
- Predlog za izgradnju trotoara u Njegoševoj ulici je opravdan.
- Ulica od željezničkog mosta u Brcima do obalne zone je veoma značajna i projektno tehničku dokumentaciju za njenu rekonstrukciju možemo uraditi tokom sljedeće godine. Nakon toga znaćemo koji izazovi nas čekaju prije nego što uđemo u izvođenje radova.
- Sportski tereni se rade na dvije urbanističke parcele u Sutomoru i očekuje se uvođenje izvođača u posao u narednih petnaestak dana. Planirana je izgradnja fudbalskog i košarkaškog terena i ugradnja opreme sa antivadal sistemom.
- Opština Bar u postupku javne nabavke ugovara izradu projektno-tehničke dokumentacije i u određenim slučajevima se dešava da obrađivač svoj posao ne uradi u skladu sa očekivanim kvalitetom i rokovima, što značajno usložnjava problem realizacije kompletnog posla.
- Kada je u pitanju prodaja opštinskih parcela u naselju Đuričine vode, Opština Bar neće sprovesti predmetne aktivnosti do donošenje novog zakona o legalizaciji čije se usvajanje i stupanje na

snagu očljuje do kraja godine, a kojim će se bliže urediti prava i obaveze svih subjekata u navedenim slučajevima.

- Projekat rekonstrukcije "Ulice 1" u Čanju je urađen od strane investitora "Amma resort", a Opština Bar još uvijek nije prihodovala sredstva po osnovu naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za objekat koji gradi ovaj investitor.
- Opština Bar je prema Vladi CG kandidovala izgradnju saobraćajnice 1 - faze I i II sa priključnim saobraćajnicama u zahvatu DUP-a "Čanj II" i DSL-a "Čanj sektor 51", rekonstrukciju dijela saobraćajnice 1 od raskrsnice sa magistralnim putem M-1 do naselja Čanj (do veze sa fazom I) i izgradnju ulice radnog naziva „K1“ i ulice „K2“ (od veze sa jadranskom magistralom kod Kufina do veze sa fazom II). Prilikom planirane izgradnje odnosno rekonstrukcije saobraćajnica u Čanju predviđena je i izgradnja hidrotehničkih instalacija i atmosferske kanalizacije čime će dio problema građana kontaktnog područja biti riješen.

Javna rasprava za građane mjesne zajednice Mrkojevići organizovana u četvrtak 22.11.2024. godine u prostorijama OŠ "Mrkojevići" sa početkom u 18:40h

Suad Žudelović:

- Za prostor DUP-a "Pečurice – turistički kompleks" izdato je sedam dozvola pri čemu je iznos uplaćenih sredstava Opštini Bar je oko 250.000 eura. Još četiri dozvole su u fazi pripreme, a na osnovu kojih će biti uplaćen sličan iznos. Prilazni put je katastrofalnom stanju, zbog čega je predložio da se pokrene postupak eksproprijacije i ulica u dužini od cca 400m izvede u skladu sa DUP-om. Do privođenja prostora namjени predložio je da se na osnovu saglasnosti vlasnika zemljišta na kojoj se ovaj put nalazi privremeno proširi i prilagodi za kolski pristup objektima.

Mahmud Alić:

- Traži da se obezbjedi vodosnabdijevanje na potezu od njegove kuće do Utjehe u dužini od cca 2km.
- Istakao je da prioritet predstavlja i asfaltiranje puta u Kunje u dužini od 150m koji je u veoma lošem stanju, a kojim mještani dolaze do izvora pitke vode (točak Alića).
- Iste zahtjeve upućivao je i na prethodnim javnim raspravama.
- Porebno je organizovati prodajno mjesto odnosno pijacu za prodaju lokalnih poljoprivrednih proizvoda.

Šabotić Arslan:

- U posljednja dva mjeseca je u osnovnoj školi tri puta rađena analiza vode od strane barskog Doma zdravlja i rezultati su bili praktično identični – voda nije ispravna za piće. Tim povodom se obratio mjesnoj zajednici, barskom vodovodu, nadležnom ministarstvu i drugim relevantnim subjektima. Predložio je da se u cilju rješavanja ovog problema izvrši kaptaza na vodoizvoru iz kojeg se škola snabdijeva vodom.

Sabrija Petović:

- Predložio je da se prilikom izrade planirane javne rasvjete od tunela do Vidikovca istovremeno izvedu radovi na izradi staze tj šetališta uz magistralu.
- Vodosnabdijevanje treba riješiti za sva naselja na ovom području budući da je prošao regionalni vodovod. Postavio je pitanje šta je konkretno planirano u tom smislu.

Bajramović

- Podržao je predloge za rješavanje problema vodosnabdijevanja i predložio da se asfaltira dio puta u Kunje. Mještani su proširili djelove tog puta u dužini od cca 200m, ali je na nekim mjestima potrebno napraviti potpome zidove i ozidati međe.

Omer Vukić:

- Konstatovao je da je budžet u iznosu od preko 63 mil. eura impresivan i izrazio zadovoljstvo što je čak 64% od tog iznosa opredijeljeno za investiciono razvojne projekte.
- Postavio je pitanje kako teče postupak eksproprijacije zemljišta za potrebe rekonstrukcije regionalnog puta R29 koji prolazi kroz Mrkojeviće.
- Stanje javne rasvjete na cjelokupnoj teritoriji mjesne zajednice nije na zadovoljavajućem nivou, prije svega zbog neadekvatnog održavanja. Ovaj problem je evidentan već godinama unazad i potrebno je u saradnji sa DOO "Komunalne djelatnosti" raditi na njegovom rješavanju.

Senad Arabelović

- Na Velikom Pijesku je izražen problem snabdijevanja električnom energijom, zbog čega je opravdano nezadovoljstvo mještana i privrednika koji su platili naknadu za komunalno opremanje. Apelovao je da Opština Bar u dijelu svojih mogućnosti utiče na CEDIS u cilju rješavanja ovog problema.
- Prošlo je više od četiri godine od urušavanja zida na kupalištu u Utjehi što stvara ružnu sliku posebno u ljetnjem periodu. Preko MZ više puta su upućivani zahtjevi prema Morskom dobru i ni na jedan njih ovaj subjekat nije odgovorio.
- Najveći problem na gotovo cijelom prostoru mjesne zajednice je neriješeno pitanje vodosnabdijevanja.

Na postavljena pitanja, iskazane primjedbe i date predloge odgovor je dao sekretar Sekretarijata za imovinu i investicije Stefan Šušter:

- Iznos plaćenih komunalija od strane investitora sa područja DUP-a "Pečurice - turistički kompleks" nije dovoljan za izgradnju saobraćajnice na način kako je to definisano ovim planskim dokumentom. Sekretarijat će razmotriti predlog da se predmetna saobraćajnica privremeno prilagodi za potrebe kolskog pristupa.
- Predložio je da se u saradnji sa mještanima razmotri mogućnost angažovanja lokalnih inženjera sa iskustvom kako bi se izradila projektno-tehnička dokumentacija vodosnabdijevanja bezvodnih područja u ovoj mjesnoj zajednici. Na taj način dobićemo odgovore na određena pitanja kao što je ukupna vrijednost investicije, mogućnost fazne izgradnje, trase instalacija i dr.
- Ideja o organizovanju pijace za prodaju lokalnih poljoprivrednih proizvoda je dobra i u narednom periodu treba pronaći adekvatan način da se ista realizuje.
- Budžetom je utvrđena pozicija koja se odnosi na rekonstrukciju seoskih vodovoda, tako da postoji osnov za rješavanje problema kaptaže vodoizvorišta iz kojeg se snabdijeva osnovna škola.
- Tender za izradu projektno tehničke – dokumentacije za izradu javne rasvjete od tunela Ćafe do tunela Belveder je raspisan i očekujemo da se sljedeće godine realizuju radovi do Velikog Pijeska, a narednih godina sukcesivno do granice sa opštinom Ulcinj. Što se tiče izgradnje pješačke staze uz magistralu potrebno je konsultovati Upravu za saobraćaj jer je u pitanju putni pojas državne saobraćajnice.
- Opština Bar je već isplatila 666.000 eura za eksproprijaciju dijela zemljišta za izgradnju regionalnog puta kroz Mrkojeviće. U međuvremenu, stigla je nova procjena od strane nadležne komisije i to na iznos od dodatnih 2,7 miliona eura koji će pasti na teret Opštine Bar. Ovdje su uračunate i građevinske i poljoprivredne pripadnosti.
- Prema informacijama iz CEDIS-a u narednih par mjeseci je planiran početak radova na izgradnji dvije trafostanice na području Velikog Pijeska, dok je izrada projektno-tehničke dokumentacije za izgradnju treće u toku, čime će se značajno unaprijediti elektrosnabdijevanja na ovom prostoru.

- Morsko dobro je raspisalo tender za izradu tehničkog rješenja i izvođenje radova na sanaciji zida na plaži u Utjehi. Može se očekivati da radovi budu završeni do početka ljeta.

Javna rasprava za građane MZ Bar I, MZ Bar II, MZ Bar III, MZ Bar IV, MZ Bar V, MZ Šušanj organizovana u ponedjeljak 25.11.2024. godine u sali SO Bar sa početkom u 11:00h

Rajko Jokanović:

- Povodom izgradnje ulica "S3" i "S6" po DUP-u "Topolica IV" istakao je da na trasi istih Opština Bar treba da sruši sedam stambenih objekata porodicama koje na ovom prostoru žive više vjekova. U tom smislu naveo je da se osim materijalnih kulturnih dobara treba sačuvati i nematerijalna baština, a ove porodice su njen dio. U pitanju je praktično prinudno iseljavanje, jer je predviđeno rušenje kompletnih objekata i oduzimanje dvorišta.
- Iznio je niz primjedbi na planska rješenja DUP-a "Topolica IV" poput položaja i širine planiranih saobraćajnica, a čija izgradnja bi bi nepotrebno uvećala troškove Opštine Bar odnosno svih njenih građana. Izaziva sumnju što predmetne saobraćajnice prolaze baš dionicom na kojoj se nalazi mnogo objekata, iako u neposrednoj blizini postoji brisan prostor od nekoliko desetina hiljada kvadrata. Pomjerenjem planirane trase nijedan objekat ne bi bio ugrožen.
- Postavio je pitanje koji je interes Opštine Bar da insistira na izgradnji ulice pod ovakvim uslovima ističući da to predstavlja čistu bahatost u odnosu na starosjedelačke porodice.
- Napomenuo je da su pojedini vlasnici ovih parcela razgovarali sa određenim investitorima koji su im ponudili otkup istih uz komentar da je promjena trase planiranih ulica njihov problem. Postavio je pitanje zašto bi neko kupio zemljište na kojem se ne može ništa graditi.
- Istakao je da vlasnike ne zanima novac i da ni po koju cijenu neće dozvoliti da im se oduzme dedovina.
- Predstavnici ovih porodica su bili na sastanak u resornom ministarstvu koje je dalo prijedlog da Opština Bar odustane od postupka eksproprijacije, a da će ministarstvo izvršiti povraćaj sredstava koje je Opština Bar za ovu svrhu deponovala na njihov račun.

Stefan Jokanović:

- Izrazio je nadu da će zahtjevi biti uvaženi i da ovakve rasprave imaju svoju svrhu.
- Postavio je pitanje zašto se trase saobraćajnica planiraju preko izgrađenih objekata, a ne na livadama gdje ima dovoljno prostora i gdje se ne ugražava život mještana.
- Po svemu sudeći Opština Bar je odlučna u realizaciji ovako lošeg detaljnog plana i postavio je pitanje da li se iza toga kriju neki lični interesi odnosno da li se ovakvi planovi rade isključivo u interesu investitora. Planove treba raditi tako da se rušenje postojećih objekata izvodi samo u slučaju krajnje nužde.
- Indikativno je da širina planirane saobraćajnice u dijelu koja prolazi preko objekata iznosi 21m, dok se u dijelu naselja gdje nema objekata drastično sužava.
- Iznio je zahtjev da Opština Bar odustane od postupka eksproprijacije i izvrši izmještanje planirane saobraćajnice.

Slavko Radulović:

- Nadovezao se na izlaganje svojih prethodnika i ukazao je na neka loša planska rješenja DUP-a "Topolica IV". Preko njihove imovine koja ima oko 5.000m² planirani su putevi koji tu parcelu dijele na šest djelova, pri čemu se predviđa rušenje tri velike porodične kuće i pomoćnih objekata.
- Bilo koja ponuđena cijena otkupa neće uticati na vlasnike da prodaju svoju dedovinu i dozvole rušenje svojih domova.
- Apelovao je da se ova ulica izmjesti na susjedne parcele na kojima nisu izgrađeni objekti. Napomenuo je da je zbog sličnih zahtjeva građana izmještena trasa planiranog autoputa i to na

područjima Andrijevice i Crmnice. Ako je moguće izmjestiti trasu državnog puta, onda je moguće izmjestiti i dionicu lokalne ulice koja predstavlja putni pravac manjeg značaja.

- Odmah nakon emisije prikazane na RTCG-u koja je obradila navedeni problem mještana, dobio je poziv od jednog investitora koji mu je ponudio da kupi njegovu imovinu. Postavlja se pitanje sa kojim interesom.

Predsjednik MZ Bar III:

- Istakao je da je MZ Bar III dobila zvanični zahtjev mještana koji se odnosi na stopiranje postupka eksproprijacije i izmještanja trase puta planiranog DUP-om "Topolica IV" i isti je u pisanoj formi dostavio predstavnicima Opštine tokom ove rasprave.

Marko Delović:

- Tražio je dodatne informacije o planiranoj rekonstrukciji dijela ulice i pristupne saobraćajnice u bloku IV po DUP-u "Gornja Čeluga". Naime, i u ovoj ulici je izgrađen veliki broj objekata koji bi se morao porušiti da bi se ista izvela u skladu sa planiranim gabaritima, zbog čega se postavlja pitanje da li je to uopšte izvodljivo. Prilikom izvođenja geodetskih mjerenja unijet je nemir među stanovnike ove ulice jer su dobili različite informacije o trasi planiranih radova.

Zorica Nikočević:

- Nakon što je napravljen parking kod Doma penzionera stambena zgrada u kojoj živi je ostala bez ikakvog prilaza. Budući da ovaj problem stanarima otežava svakodnevno funkcionisanje, preko MZ Bar je uputila zahtjev za rješavanje istog.

Emir Peričić:

- S obzirom da će se radovi na rekonstrukciji regionalnog puta R28 Virpazar – Sutorman – Bar finansirati iz državnog budžeta, postavio je pitanje da li će Opština Bar, izuzev eksproprijacije, učestvovati u troškovima izvođenja ovih radova. Ukoliko će radove na rekonstrukciji finansirati samo Vlada CG, onda ovaj projekat treba ukloniti iz Programa uređenja prostora i planirati neke druge investicije od značaja za MZ Bar V – Sutorman.

Vesna Drašković:

- U Program uređenja prostora je uvršten zaista veliki broj projekata od značaja za MZ Bar i cijelu opštinu. Dio projekata se ponavlja iz prethodnog perioda zbog tenderskih i drugih procedura.
- Postavila je više pitanja koja se odnose na prostor MZ Bar I, i to:
  - da li planirana adaptacija ljetnje pozornice podrazumjeva i uređenje pristupne staze, budući da taj dio nije nikada rekonstruisan?
  - da li je planirano uređenje trotoara u gradskom dijelu, s obzirom da se nakon padavina veće količine vode zadržavaju na istim, čime se onemogućava normalno kretanje pješaka?
  - da li se može urediti prilaz iza pekare "Cezar" zbog lakšeg snabdijevanja?
  - da li je u okviru MZ Bar I planirana izgradnja javne garaže?

Pešo Glavanović:

- Program uređenja prostora za 2025. godinu je u potpunosti usaglašen sa prioritetima MZ Šušanj”.
- Postavio je pitanje da li se radovi u ulici u Peranovićima mogu realizovati do kraja godine.

Dejan Škerović:

- Kao bivši predsjednik MZ Bar III podržao je zahtjeve mještana koji su tražili izmještanje saobraćajnice planiranih po DUP-u “Topolica IV”. Napomenuo je da je stav ove mjesne zajednice bio da se dio saobraćajnica izmjesti, odnosno da se uvažavaju trase postojećih saobraćajnica sa određenim prilagođavanjem u skladu sa pravilima struke. Spratnost planiranih objekata takođe nije utvrđena na adekvatan način.

Zlatko Popović:

- Ukazao je na kaos koji je stvoren izgradnjom velikih stambeno-poslovnih objekata u naselju Bjeliši. Mještani nisu trebali da dozvole donošenje detaljnog plana za jedan manji dio naselja koji sada stvara problem svima. Put je devastiran, a vodosnabdijevanje i javna rasvjeta takođe nisu na zadovoljavajućem nivou. Ove infrastrukturne probleme treba rješavati što prije.

Petar Novaković:

- Na zahtjev građana MZ Bar II – Polje postavio je pitanje da li je na ovom području planirana izgradnja nedostajuće komunalne infrastrukture.
- Ukazao je na potrebu uspostavljanja bolje komunikacije na relaciji MZ – Opština Bar. Mjesna zajednica mora biti obavještena o planiranim radovima, izmjenama režima saobraćaja, zatvaranju ulica i sl. kako bi mogla blagovremeno informisati zainteresovane građane. Isto se odnosi i na javna preduzeća.

Na postavljena pitanja, iskazane primjedbe i date predloge odgovor je dao sekretar Sekretarijata za imovinu i investicije Stefan Šušter:

- DUP “Topolica IV” donešen je 2013. godine, što znači da je planirano stanje nepromijenjeno već 11 godina. Vlada CG je početkom 2019. godine oduzela ingerencije opštinama koje se odnose na donošenje lokalnih planskih dokumenata. Dakle, Opština Bar više nema nikakvih nadležnosti kada su u pitanju izmjene postojećih planova. Na inicijativu Opštine Bar bio je pokrenut postupak izmjene DUP-a “Topolica IV” upravo zbog problema koje su ovdje izneseni. Vlada CG donijela je odluku o zabrani gradnje u zahvatu ovog plana koja je važila 12 mjeseci, odnosno do avgusta 2022. godine. Kada je ovaj rok istekao, pojedini vlasnici parcela su dogovarali poslovne aranžmane sa investitorima koji su u neposrednoj blizini sagradili višespratnice, na koji način je i gradnja ponovo intenzivirana. Sekretarijat za imovinu i investicije je dobijao zahtjeve za obračun naknade za komunalno opremanje, što predstavlja zakonsku obavezu investitora u postupku izgradnje. Nakon što se na osnovu revidovanog glavnog projekta izvrši obračun, donese odgovarajuće rješenje i zaključi ugovor o regulisanju predmetne naknade, zakonska obaveza Opštine Bar je da obezbjedi lokalnu infrastrukturu do granica urbanističkih parcela u skladu sa DUP-om. U suprotnom Opštini Bar prijete tužbe i odštetni zahtjevi. U skladu sa svojom zakonskom obavezom Opština Bar je pokrenula odgovarajuće procedure u cilju privođenja predmetnog prostora namjeni, iako i sama nije zadovoljna svim planskim rješenjima ovog DUP-a. Urađen je elaborat parcelacije za ulice “S3” i “S6” i podnijet zahtjev za eksproprijaciju. Petočlana komisija Uprave za nekretnine, na čiji sastav Opština Bar nema nikakav uticaj, je izvršila procijenu vrijednosti zemljišta na iznos od oko 250 eur/m². Ukupan iznos procijenjenog zemljišta sa pripadnostima Opština Bar je uplatila na poseban račun resornog ministarstva.
- Opština Bar ne postupa u korist bilo čijeg partikularnog interesa, već isključivo u skladu sa svojim zakonskim obavezama.
- U zahvatu DUP-a “Gornja Čeluga” radi se projektno-tehnička dokumentacija za dvije saobraćajnice u cijeloj dužini, ali radovi na rekonstrukciji planirani su samo u jednom dijelu koji neće zahtijevati

rušenje objekata, a koji će istovremeno zadovoljiti potrebe investitora na tom području, koji su platili naknadu za komunalno opremanje građevinskog zemljišta.

- Projektno-tehnička dokumentacija za uređenje prostora iza objekta "Varadera" je u fazi izrade i ponudiće način rješavanja problema pristupa stambenoj zgradi, utvrditi eventualne uzurpacije javnih površina i sl.
- Opština Bar planira izradu projektno - tehničke dokumentacije za izgradnju hidrotehničkih instalacija u dijelu regionalnog puta R28 Virpazar-Sutorman-Bar kako bi se stvorili uslovi da se prilikom rekonstrukcije ovog puta izvede vodovodna, fekalna i atmosferska kanalizacija.
- U nacrtu Programa uređenja prostora nisu precizirane svi planirani radovi po mjesnim zajednicama jer će se na sastancima koji slijede usaglasiti realni prioriteti prije utvrđivanja predloga Programa.
- U dijelu naselja Bjeliši koje gravitira ulici Zubački put nema detaljne planske dokumentacije tako da infrastrukturne probleme ovog prostora moramo rješavati na drugačiji način. Kada je u pitanju proširenje ove saobraćajnice imamo i protivljenje pojedinih mještana.

Stručna javna rasprava organizovana u srijedu 26.11.2024. godine u sali SO Bar sa početkom u 11:00h

Branimir Lakićević:

- Istakao je da je kao odbornik Nove Srpske demokratije u ranijem periodu podnio amandman koji se odnosio na izradu objekta Doma za stare, međutim još uvijek nije dobio povratnu informaciju o fazi realizacije ovog projekta.

Slavko Vučićević – Udruženje paraplegičara:

- Ulica stare pruge ne ispunjava osnovne uslove za bezbjedno i nesmetano odvijanje pješačkog i kolskog saobraćaja, a od momenta izgradnje novog nadvožnjaka broj učesnika u saobraćaju je značajno povećan. Na dionici ulice desno od nadvožnjaka evidentan je povećan broj saobraćajnih udesa, a usporivači brzine su postavljeni neadekvatno. Postavio je pitanje da li se planira proširenje ove ulice i njeno uređenje, kao što je izrada trotoara, uklanjanje stubova rasvjete, uklanjanje rastinja sa desne i lijeve strane i sl.

Veselin Joketić – Udruženje slijepih i slabovidih osoba za Bar i Ulcinj:

- Izrazio je zadovoljstvo visinom kako tekućeg tako i kapitalnog budžeta za narednu godinu.
- Postavio je pitanje na koje tačno lokacije se odnose radovi na uređenju javnih površina sa uvođenjem elemenata pristupačnosti, budući da ova rečenica u Programu uređenja prostora ne daje bliže informacije o tome.
- Takođe, upitao je da li je planirano postavljanje zvučne signalizacije na ostale dvije semaforne konstrukcije.
- Javna rasvjeta na cijelom prostoru u zahvatu DUP-a "Topolica II" je u veoma lošem stanju i potrebna je njena rekonstrukcija odnosno zamjena svjetiljki. Postavio je pitanje da li se planira izvođenje radova na poboljšanju rasvjete na ovom području.

Ljubo Vukoslavčević:

- Izrazio je zadovoljstvo visinom kapitalnog budžeta i istakao da će to doprinijeti poboljšanju infrastrukture na teritoriji opštine,
- Budući da Virpazar predstavlja izuzetno atraktivnu turističku destinaciju, postavio je pitanje da li se planira rješavanje dugogodišnjeg problema nedostatka parking prostora i na koji način.

- Takođe postavio je pitanje da li postoje planovi za poboljšanje prije svega putne infrastrukture na prostoru crmničkih sela, imajući u vidu njihov turistički potencijal i postojeće stanje lokalnih puteva.
- Sugerisao je da je prije utvrđivanje prioriteta potrebno obići sela i upoznati se sa njihovim specifičnim potrebama. Naveo je da posebnu pažnju treba posvetiti očuvanju starih kuća i objekata kojih u Crmnici ima mnogo, jer predstavljaju svojevrsnu kulturno-istorijsku vrijednost Crne Gore.

Miodrag Banović – NVO “Info sport”:

- Iznio je rezultate rada NVO “Info sport” u prethodnom periodu sa naglaskom na mnogobrojne akcije sadnje maslina i drugih stabala na prostoru opštine Bar, izradi opreme za vježbanje i trim staze u parku Šumice i sl.
- Predložio je da se izmijeni detaljni planski dokument i da se prostor ispod vrtića u Šušanjju (pored marketa “Idea”) predvidi kao javni parking, imajući u vidu da se radnim danima stvaraju ogromne gužve i saobraćajni haos u svim okolnim ulicama.
- Predložio je da se izvrši revizija detaljnih planskih dokumenata kako bi se stvorili uslovi da se objekat gradskog bazena izgradi na prostoru bivšeg auto kampa u Šušanjju, čime bi se sanirala crna ekološka tačka na toj lokaciji i prevenirala gradnja visokih stambenih ili poslovnih zgrada.
- Potrebno je urediti rekreativni park Šumice, prije svega izgraditi javnu rasvjetu i postaviti česmu za pitku vodu.
- Izgraditi zaštitni obalni zid duž plaže Žukotrlica kako bi se očuvala mnogobrojna stabla četinara koji stvaraju zelenu oazu.
- Izgraditi podvodne obalne zidove na većim plažama na barskoj rivijeri kako bi se spriječila erozija i stvorili uslovi za mljevenje krupnije granulacije gdje je to primjenljivo.
- Potrebno je izvesti radove na natkrivanju gradske kapele i prilagoditi pristup osobama sa invaliditetom.
- Izgraditi amfiteatar u dvorištu gimnazije za potrebe organizacije kulturnih dešavanja i okupljanja mladih.
- Izgraditi biciklističke staze na potezu Bar – Sutomore – Virpazar – Murići – Skadar.
- Ukazao je na neophodnost očuvanja starog maslinjaka u centru grada.

Neđeljko Đurović:

- Potrebno je obratiti posebnu pažnju na stanje komunalne infrastrukture u Baru i Programom uređenja prostora odnosno budžetom Opštine planirati veći iznos sredstava za radove na poboljšanju iste. Naime, utvrđeno je da uzrok zagađenja morske vode u prethodnom periodu nije bilo izlivanje fekalnog podvodnog kolektora iza brda Volujica, već veoma loše stanje fekalne i atmosfere kanalizacione u Šušanjju, naročito na prostoru intenzivne gradnje.
- Apelovao je da se ulože napori kako bi se stari maslinjak u centru grada sačuvao.

Ivica Zanković:

- Prije utvrđivanja budžeta i Programa uređenja prostora potrebno je da Opština Bar zatraži informacije od katastra i nadležnih sudova o vlasništvu i eventualnim sporovima na zemljištu na kojem se planira izgradnja javnih objekata i infrastrukture. Opština Bar uvodi izvođače u posao na spornom zemljištu, zbog čega građani podnose tužbe i odštetne zahtjeve čime se nanosi šteta opštinskom budžetu.

Na postavljena pitanja, iskazane primjedbe i date predloge odgovor je dao sekretar Sekretarijata za imovinu i investicije Stefan Šušter:

- Izgradnja objekta Doma za stare je planirana kapitalnim budžetom Opštine, međutim još uvijek nije pronađena adekvatna urbanistička parcela. U narednoj godini očekuje se utvrđivanje lokacije i izrada projektno – tehničke dokumentacije, a moguće i početak izvođenja radova.

- Svjesni smo saobraćajnih i infrastrukturnih nedostataka u Ulici stare pruge, međutim taj prostor nije regulisan detaljnim planskim dokumentom što usložnjava rješavanje navedenih problema. S tim u vezi, razmotrićemo mogućnost sanacije u postojećim gabaritima.
- U prethodnom periodu inženjeri Sekretarijata za imovinu i investicije obišli su teren na prostoru DUP-a "Topolica I" i DUP-a "Topolica II" i tom prilikom skicirali sve trotoarske površine koje nisu prilagođene kretanju lica sa invaliditetom. S tim u vezi, u narednoj godini planira se izvođenje radova na prilagođavanju istih gdje je to moguće.
- Tender za nabavku i ugradnju novih led svjetiljki za prostor mjesne zajednice Bar I je raspisan, a procijenjena vrijednost nabavke je 500.000€ bez PDV-a.
- Izgradnja parkinga na Virpazaru predstavlja dugogodišnji zahtjev mještana i posjetilaca ovog mjesta. Međutim, tim područjem upravljaju Nacionalni parkovi CG i svi predlozi koje upućuje Opština Bar, a koji se odnose na utvrđivanje lokacije za izgradnju, moraju se usaglasiti sa ovim subjektom što do sada nije dalo rezultate. U svakom slučaju Opština Bar je spremna da pomogne i ako je potrebno u cjelosti finansira izgradnju.
- Kada su u pitanju ulaganja Opštine Bar u ruralna područja, ove godine su samo na prostoru MZ Crmnica finansirani radovi u vrijednosti od milion eura, i to u selima Brčeli, Utrg, Orahovo, Limljani, Seoca, Gluhi Do i dr. Sa ovim aktivnostima nastaviće se i u narednoj godini.
- Ne postoje zakonski i urbanistički uslovi za promjenu lokacije izgradnje olimpijskog bazena, dok je donošenje novih ili izmjena i dopuna postojećih planskih dokumenata u nadležnosti resornog ministarstva i prate ih dugotrajne procedure. Osim toga, postojeće idejno rješenje koje je finansirala Opština Bar urađeno je u skladu sa specifičnim urbanističko-tehničkim uslovima iz DUP-a "Topolica III", te isto ne bi bilo primjenljivo na drugoj lokaciji.

SEKRETARIJAT ZA INVESTICIJE I IMOVINU